

Zgodbe o predoru

25. junija, na dan ponovne otvoritve predora skozi Mont-Blanc za tovorni promet, so se zbrali nasprotniki predora, da bi onemogočili dostop do njega.

[Več na strani 1](#)

Alpska konvencija: Stalnemu sekretariatu naproti

Zasedanje Stalnega odbora Alpske konvencije je potekalo od 19. do 20. junija v Meranu (Italija). Ustanovitev Stalnega sekretariata Alpske konvencije se načrtuje že za 1. januar 2003. [Več na strani 2](#)

Naravni park na Krasu: regionalen ali čezmejen?

Pretekli teden je v slovenskem Škocjanu potekalo zborovanje v zvezi z ustanovitvijo naravnega parka na Krasu. Ali bo to regionalni ali čezmejni park? [Več na strani 3](#)

Zgodbe o predoru

25. junija, na dan ponovne otvoritve predora skozi Mont-Blanc za tovorni promet, so se zbrali nasprotniki predora, da bi onemogočili dostop do njega. Na italijanski strani so demonstranti na sredi ceste zgradili zid iz slamnatih bal, da bi protestirali proti vrnitvi tovornega prometa. Tudi na francoski strani so prebivalci doline Chamonix, društva ter predstavniki političnih strank iz Francije in Švice onemogočili dostop do predora. Na koncu večera so francoski redarji s pomočjo številnih policijskih čet s solzilnim plinom razgnali demonstrante, ki so mirno zasedali cesto. Okoli polnoči sta po treh letih lahko prva dva tovornjaka v spremstvu velikega števila policijskih avtobusov prevozila predor pod Mont Blancem.

Nasprotniki predora so poudarili dejstvo, da so nevšečnosti, ki jih povzroča tranzitni promet čez Alpe, simptom splošne evropske problematike. Izrazili so svojo solidarnost z lokalnim prebivalstvom v bližini drugih čezalpskih tranzitnih osi. Nasprotniki tovornega prometa na Montblanški osi so mnenja, da je treba tovorni promet v čimkrajšem času prestaviti na železnico, za kar pa je potrebna tudi izboljšava obstoječega železniškega omrežja.

«Sole 24 ore», časopis italijanske industrije, trdi v članku z dne 17. junija, da glavni železniški predor Lyon – Torino ne bo prinesel odločilnega zmanjšanja števila tovornjakov na prometnih povezavah, kot je os skozi Fréjus. Po mnenju avtorja članka Francesca Ramella lahko že samo politična odločitev pospeši učinkovito prestavitev tovornega prometa s ceste na železnico. Politika Evropskega parlamenta pa se nasprotno še nadalje koncentrira na izgradnjo velikih glavnih predorov. 26. junija je Parlament sklenil, da je treba velike infrastrukturne projekte v okviru transevropskega prometnega omrežja še hitreje pospeševati. V kolikor ti projekti ne bodo uresničeni v 15 letih, bo proračun za njih črtan. Ta odločitev zadeva železniški predor Lyon – Torino pa tudi Brennerski predor, dva izmed 14 projektov transevropskega prometnega omrežja. Parlament je poleg tega zahteval, da se na evropski ravni različna transportna sredstva pri porazdelitvi denarnih sredstev upoštevata v izenačenem razmerju. Svet ministrov za promet mora to točko še potrditi.

Vsebina

Zgodbe o predoru.....	1
Alpska konvencija: Stalnemu sekretariatu naproti.....	2
Izšlo je Švicarsko poročilo o okolju 2002.....	2
Novo na Gotthardu na železnici in cesti.....	2
Čezmejne pobude za delovni trg v Alpah.....	3
Naravni park na Krasu: regionalen ali čezmejen?.....	3
Francoske regije imajo kaj malo apetita po evropskih skladih	3
III. Evropsko zborovanje gorskih območij.....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Alpska konvencija: Stalnemu sekretariatu naproti

Zasedanje Stalnega odbora Alpske konvencije je potekalo od 19. do 20. junija v Meranu (Italija). Ustanovitev Stalnega sekretariata Alpske konvencije se načrtuje že za 1. januar 2003.

Na zasedanju so predstavniki mest Bolzano (Italija), Grenoble (Francija), Innsbruck (Avstrija), Lugano (Švica) in Maribor (Slovenija) predstavili svoje kandidature za Stalni sekretariat. Sledila je razprava o postopku za volitve začasnega generalnega sekretarja Alpske konvencije. Pogodbenice so izrazile velik interes za to, da bi Sekretariat začel delovati čimprej po tem, ko bo 7. Alpska konferenca na svojem zasedanju od 19. do 20. novembra v Bolzanu določila njegov sedež. Volitve za začasnega generalnega sekretarja so predvidene za isti dan kot izbor sedeža Sekretariata. Pričakuje se, da bo izvoljena oseba začela s svojim delom 1.1.2003.

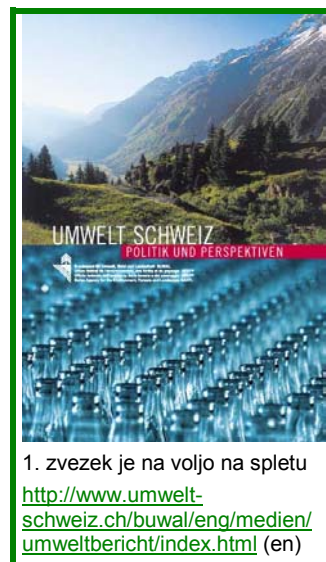
Delovna skupina za izmenjavo informacij v zvezi z izvajanjem Protokola za promet predvidoma ne bo več zasedala pred 7. Alpsko konferenco. Zaključila pa bo svoje poročilo o prizadevanju pogodbenic za izvajanje Protokola za promet. Tudi delovna skupina „Prebivalstvo in kultura“ se pred začetkom 7. Alpske konference ne bo več srečala. Stalni odbor priporoča pogodbenicam, da se zavzamejo za Omrežje zavarovanih alpskih območij.

Izšlo je Švicarsko poročilo o okolju 2002

Švicarski Zvezni urad za okolje, gozd in krajino (BUWAL) in Zvezni urad za statistiko sta skupaj objavila Švicarsko poročilo za okolje 2002 v dveh zvezkih. Eno izmed najpomembnejših spoznanj, ki jih navaja poročilo, je, da je predvsem prizadevanje gospodarstva za doseg čiste proizvodnje v Švici od začetka devedesetih let omogočilo, da je zrak postal manj onesnažen in voda bolj čista. Po drugi strani pa prometna obremenjenost in poselitev stalno naraščata in pojavili so se novi riziki za okolje, kot so npr. elektromagnetna polja, ki se hitro širijo.

Peter Glauser, vodja projekta za Poročilo o okolju, potrjuje, da je bilanca kljub nasprotnim trendom negativna: „Na skoraj vseh področjih raste dandanes potrošnja in hkrati z njo poraba dobrin hitreje kot učinkovita ekološka zaščita. Posledica tega pa je, da obremenjenost okolja še naprej narašča“. Philippe Roche, direktor BUWAL-a povzema, da moramo „razmisliti o svojem potrošniškem vedenju in načinu proizvodnje, analizirati načelo gospodarskega razvoja ter najti pot nazaj k naravnim zakonom“. V tem smislu se Poročilo o okolju neposredno sooča s Poročilom o razvoju, katerega je pred nekaj tedni izdal Švicarski urad za narodno gospodarstvo.

Viri: BUWAL 24.06.02, Južno-vzhodna Švica 25.06.02

Novo na Gotthardu na železnici in cesti

Na zahtevo švicarskega kantona Uri je Zveza sklenila, da bo novi del železniške povezave na Gotthardu skorajda v celoti speljala pod zemljo. Tako bo kanton Uri obvarovan znatnega hrupa in obremenjevanja okolja. Vsega skupaj 80 km železniške povezave bo tako potekalo skozi predor. Za uresničitev tega načrta bo treba prvotno predvideni proračun skoraj podvojiti na 2,2 mrd. CHF. Zveza mora parlamentu do leta 2003 predložiti novi osnutek financiranja. Najkasneje za leto 2014 predvidene otvoritve predora ne bo treba preložiti.

Touringclub Schweiz (TCS) že nekaj časa zahteva izgradnjo druge cevi za cestni predor na Gotthardu. Svojo zahtevo lahko zdaj podkrepi tudi z rezultati po njegovem naročilu izvedene študije. Adrian Schmid iz Švicarske prometne zveze nasprotno zatrjuje, da rezultati študije ne ustrezajo pridobljenim izkušnjam. Züriški urad za načrtovanje prometa Abay + Meier predvideva na osnovi svoje študije, da bo po izgradnji druge cevi v letu 2020 dnevno maksimalno 5,8% osebnih vozil več uporabljalo predor. Ta prognoza temelji na domnevi, da se bo osebni promet na leto povečal za 1,6%. Študija predvideva tudi scenarij z manjšim številom dodatnega prometa. V izračun je bila vključena tudi izgradnja novih železniških transversal, ki bodo cesto Gotthardstrasse razbremenile predvidoma za 3,7%. Za dneve z največjo prometno obremenjenostjo predvideva študija za Lugano dodatno obremenitev v višini največ 4,5%. Rudolf Zumbühl iz TCS-ja iz tega sklepa, da dodatni promet ob upoštevanju celotne severno-južne osi ni odločilnega pomena. V aglomeracijah Luzern in Lugano so razbremenilni ukrepi tako ali tako nujno potrebni.

Viri: Le Temps 27.06.02, NZZ 23.06.02

Čezmejne pobude za delovni trg v Alpah

Do leta 2003 naj bi bil Graubünden/CH vključen v projekt EU „Eures Trans Tirolia“, ki je namenjen pospeševanju čezmejne zaposlitve v severnem, vzhodnem in južnem delu Tirolske. V okviru projekta so na voljo informacije o delovnih pogojih na čezmejnem območju ter obvestila o ponudbah in iskanju prostih službenih mest

<http://www.eures-transtirolia.org> (d/i)

Podobno vlogo ima projekt EU z imenom EURES-T-EURALP na mejnem območju Koroške/A in Furlanije-Juljske Benečije. Na svojem zasedanju 26. junija so se predstavniki te regije izrekli za okrepitev čezmejnega sodelovanja na področju politike delovnega trga ter za njegovo razširitev na obmejno Slovenijo.

<http://www.euralp.com/> (d/i/en)

Atlas o poklicnem izobraževanju za vso Evropo v 7 jezikih je na voljo na spletni strani <http://www.european-jobguide.org>. V obširni podatkovni bazi so na voljo informacije o izobraževalnih ustanovah in tečajih, nostrifikacijskih postopkih ter delovnem in bivalnem pravu v različnih deželah.

Na območju Bodenskega jezera med Liechtensteinom, St. Gallenom/CH in Vorarlbergom/A že več let gojijo tesno sodelovanje na področju dela z mladimi. V tem okviru potekajo izobraževalni programi za mlade v partnerskih deželah, organizirajo pa se tudi redna skupna strokovna zborovanja. Informacijski uradi „aha“ v Bregenzu/A, Dornbirnu/A, Schaanu/FL in Ravensburgu/D so pomembna svetovalnica za mlade

<http://www.aha.or.at/> (d)

Naravni park na Krasu: regionalen ali čezmejen?

Pretekli teden je v slovenskem Škocjanu potekalo zborovanje v zvezi z ustanovitvijo naravnega parka na Krasu. Ali bo to regionalni ali čezmejni park?

1999 je Slovenija po dolgi fazi pripravljanja sprejela okvirni zakon za ohranjanje narave, ki v grobih orisih določa tudi smernice za naravne parke. Samo država lahko določi ustanovitev naravnih parkov in tudi predloge posameznih občin mora preveriti državni upravni organ za varstvo narave.

Slovenski pilotni projekt „Kras“ za ustanovitev parka na Krasu, ki ga podpira državni upravni organ, se vključuje v okvir večjega projekta za trajnostni razvoj območja. Cilj projekta je uresničitev skupnega razvojnega osnutka v sodelovanju z Italijo.

Regionalna uprava Furlanije-Juljske Benečije se že od leta 1996 ukvarja z ustanovitvijo varstvenega območja na Krasu, zaradi zelo različnih stališč odgovornih pa je delo obtičalo.

S tem v zvezi so se dogovorili, da se programe za že določena varstvena območja na Krasu izvaja ločeno.

Ob tem je treba poudariti, da bi bilo intenzivno sodelovanje med Italijo in Slovenijo, ki bi uresničilo načrte za čezmejni naravni park, v tem času bolj zaželeno kot kdajkoli prej, še posebej z ozirom na skorajšnji pristop Slovenije k Evropski uniji.

Vir: Pokrajinski urad za informiranje FVG, 21.06.02

Francoske regije imajo kaj malo apetita po evropskih skladih

Francoske regije so od začetka aktualnega programa strukturnih skladov v letu 2001 v svoje načrte vključile le 12% od 15 milijard evrov, ki so bili namenjeni za Francijo. Cilj 2, del programa za podporo, ki predvideva gospodarsko in socialno preoblikovanje strukturno šibkih območij, praktično pokriva celotne francoske Južne Alpe in del Severnih Alp. V kolikor Francija ne želi, da bi EU neporabljena denarna sredstva zamrznila, morajo projekti, ki jih EU sofinancira do leta 2003, doseči 30% delež celotne vsote.

Vir: Le Monde, 26. 06. 02, http://europa.eu.int/comm/regional_policy/ (jeziki: n/f/i/a)

III. Evropsko zborovanje gorskih območij

V mesecu maju je v Ivernessu (Škotska) potekalo tretje evropsko zborovanje gorskih območij, ki ga je organizirala EUROMONTANA. Tema zborovanja so bile posledice reform politike EU, še posebej v zvezi z razširitvijo Unije, ki bo hkrati pomenila novo porazdelitev denarne podpore za kmetijstvo. Michel Barnier, ki je član Evropske komisije in pristojen za regionalno politiko, je imel referat o prihodnosti regionalne politike EU in o njenih posledicah za evropska gorska območja.

Glavni prispevki bodo v angleškem in francoskem jeziku v kratkem na voljo na spletni strani:

<http://www.euromontana.org> (f/a)

Slika: Pogled na Kras v italijanskih Alpah

© Archiv CIPRA 2002

O tem in onem

Gorsko prebivalstvo z vsega sveta se oglaš v novem poročilu Inštituta Panos

Inštitut Panos je pred kratkim objavil poročilo "High Stakes: the Future for Mountain Societies", v katerem je sodelovalo gorsko prebivalstvo z vsega sveta. Poročilo se posveča temam, kot so migracija, klimatske spremembe, voda in turizem. Namen publikacije je, da se temu prebivalstvu pri razvoju njegovega območja prisluhne in omogoči večji vpliv. Inštitut Panos je mednarodni neprofitni inštitut, ki zbira in posreduje informacije o globalnih vprašanjih. V svojem delu se osredotoča predvsem na dežele v razvoju. Poročilo (57 strani) si lahko ogledate oz. naročite na spletni strani: http://www.panos.org.uk/environment/high_stakes_mountain_societies.htm (e).

Izšla je študija o sonaravnem turizmu v Švici

Raziskovalni urad za prostočasne dejavnosti, turizem in krajino Visoke tehnične šole Rapperswil/CH in oddelek za socialno psihologijo na Univerzi Zürich sta izdelala študijo z naslovom „Sonaravni turizem v Švici – ponudba, povpraševanje in faktorji uspeha“. Naročnik te študije je Državni sekretariat za gospodarstvo Seco. Težišče študije predstavljajo gospodarski potenciali sonaravnega domačega turizma v nemškem delu Švice. Pomemben rezultat raziskave je, da predstavlja sonaravni turizem enega izmed pomembnih temeljev švicarske turistične panoge: izdatki gostov so dosegli 2,3 mrd. CHF (2001) in pribl. 30% domačih turistov se je odločilo za sonaravni turizem. Turistični ponudbeniki predvidevajo v naslednjih 10 letih dodatne finančne potenciale v višini do 40%. Obširno študijo (129 strani) boste našli na spletni strani: http://ftl.hsr.ch/framesets/f_start.htm (d)

Avstrija: Območje „Großes Walsertal“ je dobilo Evropsko nagrado za prenovu vasi

Vsega skupaj 33 dežel in regij iz 11 držav se je udeležilo tekmovanja za Evropsko nagrado za prenovu vasi 2002, geografski razpon je segal od vzhodne Poljske do Belgije in od Sardinije do Romunije. Žirija je poudarila celo vrsto faktorjev uspeha biosfernega parka doline Großes Walsertal in prišla do naslednjega zaključka: „V dolini Großes Walsertal se je na izjemno učinkovit način dalo prepričati ljudi, ki so bili glede na svoje zgodovinske okoliščine vedno „samotni bojevniki“, o skupnih ciljih in jih pripraviti do „čezmejnega“ ravnanja ter v njih prebuditi vsestransko zaznavno navdušenje.“

Viri: Vorarlberška deželna korespondenca št. 183 (25.06.02) <http://biosphaerenpark.grosseswalsertal.at/> (d)

Skorajšnji začetek pobiranja cestnine za tovornjake v Avstriji in Nemčiji, bilanca po 18 mesecih pobiranja davkov za tovorni promet, katerih višina zavisi od kapacitete vozil (LSVA) v Švici

Naročilo za namestitev in obratovanje elektronskega sistema za pobiranje cestnine na avtocestah v Avstriji je dobil Europtass – hčerinsko podjetje italijanske Autostrade. Po začetni poskusni dobi bo elektronski sistem za pobiranje cestnine začel redno obratovati januarja 2004. Delniška družba za financiranje avtocest in hitrih cest (ASFINAG) pričakuje dodatne letne dohodke v višini 600 mln. EUR in bo v Avstriji v ta namen postavila pribl. 800 cestninskih postaj.

Viri: OTS 25.06.02, <http://www.asfinag.at> (d) 24.06.02

Švicarski zvezni upravni organi so po 18 mesecih pobiranja davkov za tovorni promet, katerih višina zavisi od kapacitete vozil (LSVA), za leto 2001 zabeležili pozitivno bilanco: tovorni promet se je zmanjšal za 2%, zaradi deleža davka, katerega višina je odvisna od količine škodljivih snovi, ki jih vozilo oddaja, pa v večji meri prihaja tudi do preusmeritve na motorna vozila, ki oddajajo manj škodljivih snovi, državni prihodki znašajo 711 mln. CHF, kar bolj ali manj ustreza prvotnemu izračunu. Vir: NZZ 27.06.02

V Nemčiji je konzorcij Deutsche Telekom in DaimlerChrysler Services 27. junija dobil naročilo za izgradnjo in obratovanje elektronskega sistema za pobiranje cestnine za tovornjake. Predvidoma naj bi sistem, ki ga podpira satelit, začel obratovati pomladi 2003. Pričakujejo letni dohodek v višini približno 3,4 mrd. EUR. Vir: Tagesschau, 27.06.02

Prireditve

Razstava "Là-haut sur la montagne"/ "Lepe nove Alpe"

od 27. junija do 3. avgusta 2002, Grenoble/F, Mestna knjižnica; organizacija: CIPRA-France, Mesto Grenoble, Conseil Général de l'Isère

Alpinistični tečaj „Wilderness“

3. – 11. avgusta 2002, gorska skupina Mont Blanc; tečaj alpinističnih tehnik, ki priznavašajo okolju; organizator: Mountain Wilderness Italija in Italijanska planinska zveza; kontakt: Carlo Alberto Pinelli, faks: 0033 06 333 66 40, mount_wild_intl@virgilio.it

Forum: „Gore danes in jutri: igrišče, ki je ogroženo“

5. septembra 2002, Chamonix/F; tema foruma bo razvoj in posledice gorskega športa; organizator: Sportsnature.org, mesto Chamonix, Ecole Nationale de Ski et d'Alpinisme; informacije: Nicolas Dupuy, Sportsnature.org, tel.: +33 4 75 36 30 53, faks: +33 4 75 36 76 84, webmaster@sportsnature.org